

**Aktivity projektu EU LIFE-Nature
"Ochrana orla kráľovského v slovenskej
časti Karpát" (2003-2007)**

Zachovanie súčasných populácií orla kráľovského
si vyžaduje komplexnú ochranu:

- ✂ monitorovanie hniezdných lokalít
- ✂ zabezpečenie ochrany hniezdísk
prostredníctvom ochranných zón
- ✂ zabránenie vyrušovaniu v hniezdnej sezóne
- ✂ stráženie najviac ohrozených hniezd
- ✂ opravovanie nestabilných hniezd a inštalácia
umelých hniezdných podložiek
- ✂ využívanie rádiovkej a satelitnej telemetrie
pre lepšie poznanie života orlov v záujme
ich ochrany
- ✂ vypracovanie odporúčaní pre vhodný manaž-
ment územi s výskytom orla kráľovského
- ✂ analýzy genetického materiálu slovenskej
populácie orlov
- ✂ prinavrátanie sysla na 4 vybrané lokality
- ✂ inštalácia mechanických zábran na najbe-
zpečnejšie trasy 22 kV elektrických vedení
a testovanie konštrukcie nového ekologické-
ho stĺpu
- ✂ spolupráca s maďarskými a španielskymi
partnermi
- ✂ vzdelávanie
širokej verejnosti

Ochrana dravcov na Slovensku

Hlavnou náplňou organizácie RPS je praktická
ochrana voľne žijúcich dravých vtákov a sov.
Spočíva predovšetkým v monitoringu a násled-
ných ochranných opatreniach zameraných na
posilnenie existujúcich populácií a elimináciu
negatívnych vplyvov prostredia.

Ak máte záujem o ďalšie informácie, prípadne
sa chcete aktívne podieľať na ochrane dravcov,
kontaktujte nás:

**Ochrana dravcov na Slovensku
Raptor Protection of Slovakia (RPS)**
Sekurisova 16
841 02 Bratislava
e-mail: dravce@dravce.sk
internet: <http://www.dravce.sk>
tel./fax: +421-2-64283984

Tento materiál bol vydaný s finančnou podporou
EU LIFE-Nature 2003.

Hlavnými partnermi projektu sú Štátna ochrana prírody SR
a Západoslovenská energetika, a.s.

The main goal of the RPS is the practical conservation of the
wild birds of prey and owls. The goal is reached by monitoring
and following conservation measures, aimed at strengthening
the existing populations and elimination of the negative
impacts in the environment. If you are looking for further
information, please contact us.

This leaflet was published in the frame of the project
"Conservation of Aquila heliaca in the Slovak part of the
Carpathian basin" with the financial support of the
EU LIFE-Nature 2003.

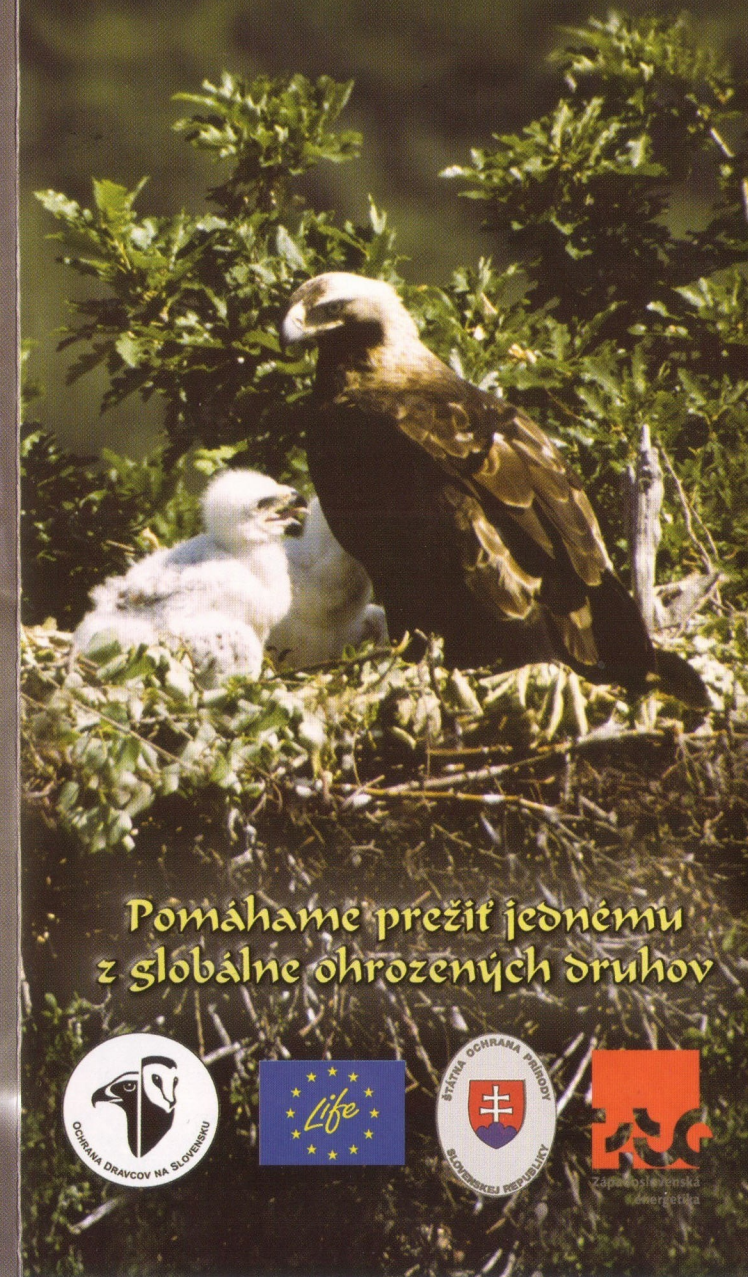
Project objective: Conserve the existing population of the
Imperial Eagle in Slovakia; encourage range expansion and
increase productivity through reducing mortality and factors
limiting expansion and productivity.

The main partner: Nature Conservancy,
Západoslovenská energetika

Vydala: Ochrana dravcov na Slovensku © 2005
Foto: Jozef Chavko, Jozef Izakovič, Štefan Danko, Hana Latková

Ochrana orla kráľovského v slovenskej časti Karpát

**Pomáhame prežiť jednému
z globálne ohrozených druhov**

Orol kráľovský

je neodmysliteľnou súčasťou slovenskej prírody. Patrí medzi vrcholových predátorov s dôležitým významom v našich karpatských ekosystémoch.

Málopočetnú európsku populáciu tvorí 320 - 570 párov, na Slovensku hniezdi 40 párov.

Tento nádherný stepný dravec meria v rozpätí krídel až 2 m.

Potrava orla kráľovského sa skladá predovšetkým z menších cicavcov (syseľ, škrečok, jež, zajac), ktoré loví predovšetkým na nížinách. Dôležitou zložkou jeho potravy sú zdochliny.

Orol kráľovský hniezdi na nížinách alebo v príľahlých pohoriach v lesných porastoch, vetrolamových pásoch a remízkach, prípadne na samostatne stojacich stromoch. Hniezdom je často masívna, až 1,5 m široká stavba, umiestnená najčastejšie vo vrcholovej časti stromu.

Aj keď orly vyvedú dve až tri mláďatá, dospelosti sa dožije len málo jedincov v dôsledku mnohých negatívnych ľudských vplyvov.

Najvýznamnejšie faktory ohrozenia

V prírode nemá prirodzených nepriateľov okrem človeka.

Nezákonné odstrel

...väčšina zranených alebo usmrtených orlov, nájdených vo voľnej prírode, mala vo svojich orgánoch uviaznuté brokové projektily...

Úhyn a zranenia na konštrukciách elektrických vedení

...10 až 15 tisíc vtákov je na Slovensku každý rok usmrtených elektrickým napätím, pričom sa jedná najmä o veľké druhy vtákov, medzi ktoré patria aj orly...

Vykrádanie hniezd

...orol kráľovský je často predmetom záujmu vykrádačov hniezd a priekupníkov. Takto získané jedince sú pravdepodobne nezákonne vyvážané do zahraničia...

Trávenie

...mimoriadne nebezpečným je pre orly vykladanie otrávených návnad, kontaminovaných vysoko toxickými látkami.

Bezohľadná ťažba dreva

...nadmernou ťažbou došlo k zániku prevažnej väčšiny hniezdných lokalít v pohoriach a ťažbou sú ohrozené aj viaceré páry hniezdiace vo vetrolamoch v nížinách.

Vyrušovanie

...vyrušovaním hniezdiaceho páru ľudskou činnosťou dochádza k zachladnutiu vajec alebo k úmrtiu mláďat z dôvodu nedostatku prinášanej potravy...

Úbytok potravných zdrojov

...pôvodne boli hlavnou zložkou potravy orla kráľovského syseľ a králik; v súčasnosti sú oba druhy na hranici zániku...

